

BARCELONA

METRÒPOLIS MEDITERRÀNIA

EDITORIAL	<i>Pasqual Maragall</i>	5	TOTS ELS NOMS DE BARCELONA	Notícies breus de cada districte <i>Manuel Vilaseró</i>	57
REVISTA BREU	Les muntanyes lúdiques <i>Jaume Cleries</i>	6	LES MILLORS PECES DELS MUSEUS DE BARCELONA	Orgue positiu de Pérez Molero (segle XVIII) <i>Romà Escalas i Llimona</i>	61
	Álvaro Siza, premi Europa Mies van der Rohe <i>Josep Rovira</i>	12		Aquest instrument és una de les peces més representatives de la col·lecció d'orgues positius dels segles XVII i XVIII que es troben al Museu de la Música de Barcelona.	
BARCELONA ESTIL	Llibres: el plaer perdurable de la forma <i>Arcadi Espada</i>	15			
OPINIÓ	Llibre objecte <i>Esther Tusquets</i>	21			
	D'anarquistes, coristes i altres bullanguers <i>Isabel Coderque</i>	22	QUADERN CENTRAL NÚM. 11 CRÒNICA I CRÍTICA DE LA MÚSICA A BARCELONA	Viatge a través de la Barcelona musical <i>Montserrat Albet i Vila</i>	66
	La Barcelona «gadget», un univers de records <i>Marta Pessarrodona</i>	25		Crònica d'una fascinació universal <i>Francesc Taverna-Bech</i>	71
LA METRÒPOLI	Barcelona-àrea metropolitana: una nova dinàmica de població <i>Assumpta Jané i Renau</i>	31		Veus en escena <i>Joan Arnau</i>	75
	En els tres darrers anys el nombre de persones que se'n van a viure fora de Barcelona, a la recerca d'habitatge i millor qualitat de vida, ha augmentat un 73 %.			Soledat i fulgor de l'instrumentista català <i>Jaume Comellas i Colldeforns</i>	78
PERSONATGES	Ismael Smith, precursor del noucentisme <i>Carmina Borbonet</i>	38		La creació musical i el seu context <i>Benet Casablanques</i>	83
INFORME	La cúpula del Palau Sant Jordi, una fita de l'enginyeria <i>Julio Martínez Calzón/ Javier Asencio Marchante</i>	43		Més enllà de l'orquestra <i>Andrés Lewin-Richter</i>	88
LA CIUTAT I L'HOME	Barcelonins, un «look» particular <i>Margarita Rivière</i>	49		Un centre dedicat a la música del nostre temps <i>Joan Guinjoan</i>	92
	L'autora d'aquest reportatge parla de tres «looks» diferents dels barcelonins: el de la perifèria, el de la modernitat i el del classicisme.			Sis orquestres, una banda i una cobla <i>Jaume Comellas i Colldeforns</i>	93
OPINIÓ	Que no falti el tortell <i>Manuel Vázquez Montalbán</i>	55		60 anys de vida jazzística <i>Albert Mallofré Milà</i>	97
				Trajectòria històrica del cant coral <i>Pere Artís</i>	102
				Esplendor i decadència de la sarsuela <i>Roger Aliet</i>	104
				Lletra i solfa de la nova cançó <i>Mingus B. Formentor</i>	108
				Tradició i llast als conservatoris <i>José Guerrero Martín</i>	110

Editor: Ajuntament de Barcelona. Plaça Sant Jaume, 1. 08002 Barcelona. Tel. 3182669. **Consell de redacció:** Pasqual Maragall, Lluís Armet, Maria Aurèlia Capmany, Ferran Mascarell, Joaquim Horta, Raimon Martínez Fraile, Oriol Bohigas, Pep Subirós, J. A. Benach, Rafael Pradas, Xavier Roig. **Direcció:** Joan-Anton Benach. **Coordinació editorial:** Carme Anfosso. **Redacció:** Isabel Coderque, Jaume Cleries. Seccions fixes: José Martí Gómez, Josep Bigordà, Àlex Broch, Maria Aurèlia Capmany, Josep Maria Carandell, Mingus B. Formentor, Lluís Permanyer, Marta Pessarrodona, Carles Prats, Màrius Carol, Marta Ricart, Josep Manuel Campillo. Col·laboradors: Arcadi Espada, Esther Tusquets, Teresa Blanch, Assumpta Jané i Renau, Carmina Borbonet, Margarita Rivière, Manuel Vázquez Montalbán, Romà Escalas i Llimona, Xavier Vinader. Secretària: Maria Birulés. **Fotografia:** Gustau Nacarino, Lluís Salom, Marta Campomanes, Christian Maury, Lluís Sans, Jordi Bover, Jordi Morera, Anna Boyé, Ferran Borràs, Pere Monés, Pau Barceló, Arxiu OCB, Institut Municipal d'Història. **Il·lustracions:** Silvia Alcoba. Gràfics: Laura Quesada. **Correcció i traducció:** Xavier Pàmies (català), Magí Camps, Mònica Miró (castellà), James Eddy (anglès). **Disseny:** Tone Høverstad, Loni Geest. **Maquetació:** Núria Lorente. **Edició:** Regidoria d'Edicions i Publicacions. **Muntatge, fotomecànica i fotocomposició:** Reprocolor Llovet. **Impressió:** Tipografia Empòrium, SA. **Publicitat:** Compagnia General de Medios, SA. Balmes, 278. 08016 Barcelona. Tel. 2183645. **Administració i subscripcions:** Patronat Municipal Escola Massana. Hospital, 56. 08001 Barcelona. Tel. 2422000. **Distribució:** Itaca. Av. Fernández Márquez, s/n. 08930 Sant Adrià de Besòs (Barcelona). Tel. 3817311. Dip. Legal: B.37.375/85. ISSN: 0214-6223

Les escoles privades busquen un camí propi
Joan Matabosch 115

Liceu: el repte dels noranta
Jordi Maluquer 118

Les innovacions del Palau
Jaume Cleries 122

El nou auditori
Lluís Bonet/Gemma Sendra 124

Arxius de la ciutat
Xosé Aviñoa 126

Promoció privada, promoció pública
Agustí Fancelli Pardo 129

ENTREVISTA

Joaquim Molas
Josep Bigordà/José Martí Gómez 133

Nascut a Barcelona el 1930, Joaquim Molas ha dedicat la seva vida a la docència i a la investigació de la literatura catalana.

RETRAT

Susana Solano. L'escultura imaginada
Teresa Blanch 139

De la lluita de l'escultora Susana Solano, Premi Nacional de Belles Arts 1988, amb el ferro, ha sortit un conjunt d'obres d'una gran força monumental.

EMPRESSES: LA TRADICIÓ CAPDAVANTERA

Tabacos de Filipinas, l'aroma d'una multinacional
Màrius Carol 142

Fundada a finals del segle passat, la Compañía General de Tabacos de Filipinas s'ha convertit en un gran multinacional.

LA CIUTAT LITERÀRIA

L'estiu a la Costa Brava d'Henri-François Rey
Àlex Broch 147

A «Los organillos» (1963), novel·la d'Henri-François Rey ambientada a Cadaqués, l'autor descriu la vida dels primers turistes de la Costa Brava.

PATRIMONI

La casa Amatller, una joia del modernisme
Lluís Permanyer 151

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Universitat-empresa: la formació integral
Marta Ricart 155

Prop d'un miler d'estudiants desenvolupen programes de cooperació educativa a empreses i entitats catalanes.

BARCELONA'92

El Pla Director del COOB'92
Josep Manuel Campillo 158

FIRA DE BARCELONA

Progrés i expansió a Tecnoalimentària 89 161

FUNDACIÓ JOAN MIRÓ

El llegat fotogràfic de Nicolás de Lekuona 164

La Fundació Joan Miró exposa, fins a finals de maig, una mostra de l'obra d'aquest artista.

BARCELONA INSTANTÀNIA

Paco Elvira. Reflexos de la vida quotidiana
Xavier Vinader 167

Paco Elvira, reporter gràfic, ha portat a les pàgines de la premsa els últims anys del franquisme, la transició i altres temes de tot el món.

AGENDA

Barcelona no guanya sempre
Maria Aurèlia Capmany 177

Com bolets
Josep Maria Carandell 180

CÒMIC

Josep Escobar. Història d'un clàssic
Carles Prats 182

Josep Escobar és el creador de Carpanta i Zapi i Zape.

BARCELONA EN XIFRES

El moviment migratori a Barcelona 184

ENGLISH TEXT

185

Coberta: La Casa Batlló, de Gaudí, en un retallable de La Ciutat de Paper. Els models són de Francesc Fuentes Albí. Disseny gràfic de Tone Høverstad i Loni Geest.